حق با شماست

info@jamejamonline.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#بازار_آشفته
مسلمی از تهران:
دولت مردم را سرگرم تحویل سبد کالا کرده و متاسفانه کنترل بازار را رها کرده است که نتیجه آن آشفتگی و افزایش روزانه قیمت‌هاست.

#یارانه_ثابت
شجاعیان از تهران:
پرداخت یارانه چند سال است به طور ثابت مانده است درحالی که درآمد دولت از حذف یارانه‌ها چندبرابر افزایش پیدا کرده است. چرا دولت یارانه افراد کم درآمد را افزایش نمی‌دهد؟

#تراریخته_بازار
قلی‌زاده از تبریز:
محصولات تراریخته که اعلام می‌کنند برای دام و طیور هم مناسب نیست، چرا به وفور در بازار یافت می‌شود و به راحتی برخی افراد آنها را وارد می‌کنند؟

#جاده_رازمیان
زاهدی از قزوین:
جاده روستای رازمیان واقع در قزوین، ۱۵ سال است که فاقد آسفالت مناسب و روشنایی کافی است و باعث تصادفات منجر به فوت در این جاده شده است، از مسؤولان استان تقاضای اقدام عاجل را دارم.

#شهرک_کوهسار
نقی‌زاده از فیروزکوه:
بیشتر منازل شهرک کوهسار فاقد امکانات اولیه مانند آب، برق و گاز است که زندگی را برای ساکنین این شهرک سخت کرده است.

#بدون_دارو
مقدم از تهران:
بیمارستان‌ها هر ماه یک قلم از داروهای مهم را قطع می‌کنند و بیماران خود باید دارو را تهیه کنند، با این روند تا چند ماه دیگر در بیمارستان‌ها داروهای مختص بیماران خاص دیگر یافت نخواهد شد.

#جاده_قلعه‌نصیر
علی‌آبادی از خرم‌آباد:
جاده قلعه‌نصیر در آزاد راه پلدختر بسیار باریک و صعب‌العبور است. از مسؤولان وزارت راه و شهرسازی تقاضای رسیدگی را دارم.

#دام_قاچاق
خرسندی از تهران:
دولت حاضر است برای واردات گوشت قرمز هزینه فراوان کند، ولی برای مبارزه با قاچاق دام هیچ تلاش و کوششی صورت نمی‌دهد. چرا؟ این درحالی است که قاچاق دام مشکلات زیادی را برای قشر ضعیف جامعه ایجاد کرده است.

باغ امین‌السلطان معروف به خانه اتحادیه

خانه نیما یوشیج در دزاشیب

بناهای تاریخی از سرمایه های فرهنگی شهرها هستند؛ اماکنی که یکی یکی قربانی توسعه کلانشهرها می شوند

خطر ریزش تاریخ!

خانه ظهیرالاسلام

کاخ ثابت پاسال در خیابان ماندلا

الهه خانی
جامعه

سرمایه فرهنگی تهران از ۲۰۰ سال پیش تاکنون به ۳۷۰ بنای تاریخی و ۲۲۰۰ بنای ارزشمند خلاصه شده است؛ از این شهر شلوغی که سه میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی دارد، فقط همین تعداد اندک به عنوان میراث فرهنگی باقی مانده و بقیه زیر چرخ‌های مدرنیته له شده‌اند، اما همین اندک میراث باقی مانده هم کم کم دارد تسلیم مدرنیته می‌شود و شاید چندسالی دیگر فقط عکس‌هایی از آنها مانده باشد.

خانه پدری تختی که می‌توانست محلی برای بزرگداشت این جهان پهلوان باشد به کارگاه تریکوبافی بدل شده است. برای کارگر تریکوبافی شاید مهم نباشد که کارگاهش کجا باشد اما برای خیلی از اهالی فرهنگ و ورزش، خانه پدری تختی و حفظ این میراث ملی مهم است. از این نوع بی‌توجهی‌ها اما کم نیست. خانه نیما یوشیج یکی دیگر از بناهای ارزشمند است که قربانی ندانم‌کاری‌ها شده و سال‌هاست که محل مناقشه دوستداران فرهنگ با شهرداری و میراث فرهنگی است. از نگاه مسؤولان، خانه نیما هم یک خانه است مثل همه خانه‌های قدیمی، شاید اصلا باید خرابش کرد و جایش برج ساخت و پولی به جیب زد اما برای دوستداران نیما، خشت خشت خانه اش، ارزشمند و مهم است. خانه نیما ۱۶ سال است که دست میراث فرهنگی افتاده، اما دریغ از اندکی توجه. همین بی‌توجهی‌ها بود که باعث شد «خانه اتحادیه» با آن ارزش تاریخی و خاطره نوستالژیک از فهرست آثار ملی خارج شود. از سه میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی در تهران فقط ۳۷۰ موردش بنای تاریخی است، یعنی فقط یک دهم درصد! اما برای نگهداری از همین اندک فضای باقی‌مانده هم نه عزمی داریم و نه اراده‌ای و شاید هم نه برنامه‌ای.

مهدی معمارزاده، کارشناس فرهنگی دراین باره به ما می‌گوید: «همه ما در برابر فرهنگ و تاریخ کشورمان مسؤول هستیم.»

آن طور که او توضیح می‌دهد، میراث فرهنگی به عنوان نماینده دستگاه‌های دولتی، متولی آثار تاریخی است. اداره باستان شناسی ایران از سال ۱۳۰۸ به صورت رسمی آغاز به کار کرده و در واقع ۹۰ سال است که تشکیلات دولتی برای حفظ و حراست از مباحث تاریخی و فرهنگی تشکیل شده و بر همین اساس هزینه‌های زیادی هم صورت گرفته است.

میراث دست‌تنها

برای حفظ بناهای ارزشمند کشور تاکنون هزینه‌های مادی و معنوی زیادی شده، اما به دلیل نبود مدیریت مناسب تلاش‌ها راه به جایی نبرده است.

مهدی معمارزاده، کارشناس فرهنگی می‌گوید: بناهای تاریخی در واقع فرهنگ ایرانی را نشان می‌دهند، اما به دلیل گستردگی آثار در ایران باید همه دستگاه‌ها برای حفاظت و صیانت از آثار تاریخی هم‌افزایی و همیاری کنند تا بتوانیم این ارزش‌ها را حفظ کنیم. مسلما میراث فرهنگی به تنهایی توانایی ندارد از تمام آثار تاریخی محافظت کند.

این کارشناس فرهنگی با بیان این‌که آثار تاریخی کشور فقط متعلق به میراث فرهنگی نیستند، می‌افزاید: این میراث متعلق به همه کشور است، دستگاه‌های دولتی و همه نهادها مکلف و موظف هستند برای حفاظت از این ارزش‌ها یاری برسانند. امروزه در سراسر دنیا این اتفاق افتاده و شهرداری‌ها در کشورهای پیشرفته همانند ایتالیا نقش مهم و اساسی را در حفظ آثار تاریخی ایفا می‌کنند.

مولف کتاب «خیابان، کالبد و سیمای شهری در محدوده مرکزی تهران» ادامه می‌دهد: البته شهرداری‌ها در کشور ما هم تا حدودی هم‌افزایی انجام دادند اما نقش آنها تا به امروز بسیار کمرنگ بوده است. میراث فرهنگی باید مورد حمایت قرار گیرد و دستگاه‌ها و بنیادها باید این مجموعه مهم را مورد حمایت قرار دهند.

بیشتر کارشناسان معتقدند موضوع اصلی این است که ما نسبت به ارزش‌های فرهنگی خود سهل‌انگار هستیم، نهادها از جمله شهرداری تهران و سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف هستند نسبت به آثار تاریخی توجه نشان دهند. ۵۰ درصد از بازار تهران که دارای آثار تاریخی فراوانی هم هست موقوفه است.

معمارزاده با بیان این‌که تا به امروز در این باره کم‌کاری‌های فراوانی صورت گرفته است، می‌گوید: برای نجات خانه‌های تاریخی کشور و از جمله تهران باید یک راه‌حل مناسب پیدا شود. به عنوان مثال وقتی بحث حفاظت از خانه نیما مطرح است، در واقع از یک فرد معمولی صحبت نمی‌کنیم. نیما یکی از شخصیت‌های برجسته فرهنگی ادبیات ایران است و مشخصا دولت در قبال حفاظت از خانه‌های تاریخی چنین افرادی مسؤول است.

او با اشاره به پاسداشت شعرای قدیمی مانند فردوسی، خیام و عطار می‌گوید: پاسداری از جایگاه ویژه شاعران و فرهیختگان معاصر الزامی است، زیرا آنها غنای بالای فرهنگی کشور را به همه جهانیان نشان می‌دهند؛ ما وظیفه داریم تمام شخصیت‌های فرهنگی، اجتماعی، ورزشی و هر کسی را که در تاریخ فرهنگ ما تاثیرگذار بوده ارج نهیم.

ثبت ۳۷۰ بنای تاریخی در تهران

حدود ۳۷۰ بنای تاریخی ثبت‌شده در شهر تهران وجود دارد. در واقع سازمان میراث فرهنگی برای این بناها پرونده ثبتی تهیه کرده و در طرح تفصیلی شهر تهران این بناها تثبیت شده اند، همین طور حدود ۲۳۰۰ بنای ارزشمند هم در طرح تفصیلی توسط شهرداری تهران شناسایی شده که آنها هم در سامانه طرح تفصیلی بارگذاری شد. تعدادی از این املاک ثبت‌شده دارای حریم‌هایی هستند که شامل حریم‌های درجه یک و دو می‌شوند و این در حالی است که ضوابط ساخت و ساز در حریم‌ها توسط سازمان میراث فرهنگی مشخص شده است. ابوالفتح شادمهری، مدیر بافت و بناهای تاریخی شهر تهران درباره شیوه ساخت و ساز یا تغییر کاربری در این آثار تاریخی به ما توضیح می‌دهد: شهرداری تهران بر اساس اسناد بالادستی که شامل طرح جامع و طرح تفصیلی است، ملزم است برای صدور پروانه تعمیر یا تغییر کاربری این املاک حتما از سازمان میراث فرهنگی استعلام بگیرد و با موافقت آنها؛ نقشه‌ها را به سازمان میراث فرهنگی بفرستد و اگر از سوی آنها تایید شد مجوز لازم را صادر کند؛ در مورد بناهای ثبت شده و ارزشمند بر اساس ضوابط میراث فرهنگی، مرمت یا تغییر کاربری صورت می‌گیرد.

شهرداری تهران درصدد است به منظور تسهیل این امور برای مالکان و سرمایه‌گذاران تسهیلاتی در نظر گرفته شود. شادمهری با بیان این‌که شهرداری تهران متولی اصلی حفظ و نگهداری بناهای تاریخی نیست، می‌گوید: شهرداری تهران طبق مشخصات و ضوابط میراث فرهنگی در مورد بناهای تاریخی عمل می‌کند.

او با بیان این‌که بر اساس گزارش‌های مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران حدود ۵۰ تا ۶۰ بنا توسط شهرداری تهران تملک، بهسازی و نوسازی شده به برخی از این آثار اشاره و عنوان می‌کند: بر اساس نیاز و هماهنگی‌های انجام شده، کاربری‌های مختلف در این بناهای تاریخی تعریف شده است؛ به عنوان مثال برای خانه جلال، کاربری موزه در نظر گرفته شده و از خانه مهربان که یک بنای ارزشمند ثبت شده است به عنوان اداره بافت و بناهای تاریخی شهرداری تهران استفاده می‌شود.

توانایی تملک تمام آثار تاریخی را نداریم

مدیر بافت و بناهای تاریخی شهر تهران با تاکید بر این‌که شهرداری تهران یا سازمان میراث فرهنگی توانایی تملک تمام املاک در معرض خطر را ندارد، می‌گوید: ما به عنوان نهادهای عمومی و دولتی بهره‌بردار موفق نبودیم. او با اشاره به تلاش شهرداری و سازمان میراث فرهنگی به منظور جلب مشارکت عمومی برای حفظ آثار تاریخی عنوان می‌کند: شهرداری تهران با همکاری و هماهنگی سازمان میراث فرهنگی به دنبال یک راهکار است تا قوانینی را تحت عنوان یک بسته تشویقی برای کسانی که حاضر باشند در این مجموعه‌ها سرمایه‌گذاری کنند تهیه کند. شهرداری تهران می‌تواند در این راستا زمان صدور پروانه مرمت و تغییر کاربری را کوتاه کند؛ همین طور این امکان وجود دارد که عوارض شهرداری در این خصوص تقلیل پیدا کند یا به صفر برسد. شادمهری با اشاره به اقدامات میراث فرهنگی در این باره می‌گوید: سازمان میراث فرهنگی هم در نظر دارد در این بسته تشویقی روند استعلام را کوتاه کند و اگر مالکی قصد مرمت و نگهداری از ساختمان و تغییر کاربری مناسب را داشته باشد در تهیه نقشه‌ها کمک کند. اگر این تسهیلات محقق شود سرمایه‌گذاران بخش خصوصی می‌توانند خیلی بهتر و باکیفیت‌تر اقدامات لازم را انجام دهند؛ ما به عنوان دستگاه حاکمیتی به دنبال ایجاد تسهیلاتی برای سرمایه‌گذاران در این بخش هستیم.

مردم حافظ آثار تاریخی می‌شوند

زندگی +

یکی از مشکلات مهم در زمینه حفظ آثار تاریخی نبود یک سامانه یکپارچه برای شناسایی این آثار است. اگرچه در گذشته سامانه‌ای از سوی شهرداری تهران در این خصوص راه‌اندازی شد، اما آن‌گونه که باید کارایی نداشت. مدیر بافت و بناهای تاریخی شهر تهران درباره سامانه‌ای که در گذشته تحت عنوان ثابا به منظور شناسایی و ثبت آثار تاریخی راه‌اندازی شده بود، می‌گوید: شهرداری تهران در این خصوص تبلیغ آنچنانی نکرده و مردم این سامانه را نشناختند؛ به همین دلیل دنبال یک سامانه جدیدتر هستیم. البته سامانه جدیدی قرار است راه اندازی شود که در حقیقت بانک اطلاعاتی خواهد بود که بناهای تاریخی موجود در آن بارگذاری می‌شود و دسترسی برای عموم آزاد است. مدیر بافت و بناهای تاریخی شهر تهران با اشاره به ویژگی‌های این سامانه می‌گوید: مردم با مراجعه به این سامانه متوجه می‌شوند بناهای ارزشمند در کجا واقع شده‌اند و اطلاعات، تصاویر و بخش‌های مختلف بناهای تاریخی در این سامانه بارگذاری می‌شود. همین‌طور اگر بنای تاریخی در معرض تخریب باشد شهروندان می‌توانند با استفاده از این سامانه موضوع را به شهرداری تهران اطلاع دهند. این سامانه با هماهنگی سازمان میراث فرهنگی در قالب تلفن‌های شهرداری تهران ۱۸۸۸ یا ۱۳۷ راه‌اندازی خواهد شد تا سازمان میراث فرهنگی هم بتواند گزارش‌های لازم را در این خصوص دریافت کند.

یادداشت:
محمدجواد حق‌شناس
رئیس کمیسیون فرهنگی شورای تهران

لایحه مرمت به نجات ابنیه تاریخی می‌آید

موضوع خانه‌های تاریخی در شهری مثل تهران بسیار مهم است؛ البته حفاظت و نگهداشت از آنها علی‌القاعده به تنهایی از عهده یک نهاد مثل شهرداری تهران خارج است.

حفاظت از این آثار نیاز به یک عزم ملی دارد؛ سازمان میراث فرهنگی، مسؤول این حوزه است و طبیعتا انتظار این است که سایر نهادها مثل قوه قضاییه و نهادهای نظارتی به یک درک مشترک در این‌باره برسند تا به استانداردهای مورد نظر در این حوزه دسترسی پیدا کنیم.

شورای شهر در تلاش است برای حفاظت از خانه‌های قدیمی که در شهر تهران وجود دارد از ظرفیت‌های موجود در شهرداری و سایر نهادهای دولتی و عمومی و بخش خصوصی استفاده کند. البته برای حفاظت، نگهداری، ترمیم و تملک آثار تاریخی به منابع قابل توجهی نیاز است. منابع شهرداری تهران با توجه به

مشکلات مالی که با آن دست و پنجه نرم می‌کند برای این‌که به تنهایی این بار را به دوش بکشد، کافی نیست؛ این نگاه را که حفاظت از آثار تاریخی تنها به عهده یک سازمان و مجموعه باشد با توجه به مشکلات اقتصادی موجود باید تعدیل کنیم.

اگر چه در این میان یکی از راه‌حل‌های مناسب برای حفاظت از ابنیه تاریخی می‌تواند ورود بخش خصوصی به این موضوع باشد. افرادی که مشغول فعالیت‌های اقتصادی هستند باید زمینه سرمایه‌گذاری در این باره را مساعد ببینند؛ تخریب یک خانه تاریخی و تبدیل آن به یک برج به شهر و هویت آن کمک نمی‌کند. شهروندان و سازمان‌های مردم نهاد باید همگی دست به دست هم دهند تا شهر از این معضل نجات پیدا کند و اگر چنین نشود هویت شهر با مشکلات جدی روبه‌رو می‌شود.

البته شهرداری و شورای شهر برای جلوگیری از بروز فاجعه در حوزه فرهنگی به این سبک موضوعات ورود پیدا می‌کند؛ برای تعدیل وضعیت موجود باید راه‌حل‌هایی اندیشیده شود در همین راستا کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر در نظر دارد از شهرداری بخواهد لایحه‌ای را تحت عنوان «لایحه مرمت» به شورا ارائه کند که براساس آن برای مرمت، بهسازی و نوسازی ساختمان‌های قدیمی، عوارضی از سوی شهرداری دریافت نشود و در همین خصوص تسهیلاتی ارائه شود که بخش خصوصی برای ورود به این موضوع انگیزه پیدا کند.